



НАШІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ЗУСТРІТИСЯ З ІВАНОМ ЛЕНЬО, ЛЕНЕМ ЧИ ЛЕНЬОМ?

Прізвища з наголошеним закінченням **-о** на зразок *Іваньо́, Бадзьо́, Леньо́, Маньо́, Панцьо́, Стасьо́, Яремцьо́* для багатьох незвичні, адже вони поширені переважно на Закарпатті, і досить складні для вживання. Багато хто не відмінює їх, бо, мабуть, ототожнює з невідмінюваними прізвищами на **-о** французького походження (*Гюго, Дідро, Руссо, Пікассо*). Це помічаємо, зокрема, і на сторінках преси, напр.: *Український гурт Kozak System знають у світі. Про принципи у творчості й житті загалом та плани на майбутнє розпитуємо в Івана Леньо та Володимира Шерстюка* (Україна молода, 15 – 16 січня 2016). Проте вони помиляються. Відповідно до чинного «Українського правопису» чоловічі прізвища на **-о** (пор.: *Бойко, Собко, Нестайко*, а також *Іваньо́, Бадзьо́, Леньо́, Маньо́, Панцьо́, Стасьо́, Яремцьо́*) в українській мові потрібно відмінювати як іменники чоловічого роду II відміни з таким самим закінченням (див. § 102), але прізвища *Бойко, Собко, Нестайко* та ін., основа яких закінчується на твердий приголосний, – як іменники твердої групи *батько, дядько* і под., а прізвища *Іваньо́, Бадзьо́, Леньо́, Маньо́, Панцьо́, Стасьо́, Яремцьо́* та ін. з основою на м'який приголосний – як іменники м'якої групи *неньо* (діал. *батько*), *няньо* (діал. *тато*). Але за м'якого типу відмінювання ці прізвища в давальному, орудному та місцевому відмінках мають форми, яких не вживають на Закарпатті, очевидно, тому, що вони своїм звуковим складом відрізняються від вихідного прізвища, пор.: Н. в. *Іваньо*, Д. в. *Іваневі*, О. в. *Іванем*, М. в. (на

Іваневі. Саме тому в «Українському правописі» 1990 року і в наступних його виданнях для них зроблено виняток: дозволено вживати їх у трьох названих відмінках також із закінченнями іменників твердої групи: у давальному та місцевому – з **-ові**, в орудному – з **-ом**, які приєднуються до основ прізвищ на м'який приголосний (див. § 102: *Іваньо – Іваня, Іваньові (Іваню)* і т.д.). Зважаючи на цей виняток прізвища з наголошеним закінченням **-о** потрібно відмінювати так:

Н. <i>Леньо</i>	<i>Панцьо</i>	<i>Стасьо</i>
Р. <i>Леня</i>	<i>Панця</i>	<i>Стася</i>
Д. <i>Леньові (Леню)</i>	<i>Панцьові (Панцю)</i>	<i>Стасьові (Стасю)</i>
З. <i>Леня</i>	<i>Панця</i>	<i>Стася</i>
О. <i>Леньом</i>	<i>Панцьом</i>	<i>Стасьом</i>
М. (на) <i>Леньові (Леню)</i>	<i>Панцьові (Панцю)</i>	<i>Стасьові (Стасю)</i>
К. <i>Леню</i>	<i>Панцю</i>	<i>Стасю</i>

Отже, відповідно до чинного «Українського правопису» правильно вживати: *Зустрітися з Іваном Леньом; Надіслати Юрію Бадзьові (Юрієві Бадзю); Передати Віктору Яремцьові (Вікторові Яремцю); Жити при Павлу Панцьові (Павлові Панцю).*

Катерина Городенська

САЙТ І ВЕБ-САЙТ У РОДОВОМУ ВІДМІНКУ ОДНИНИ

Новітні орфографічні словники української мови подають різні закінчення родового відмінка однини для іменників *сайт* і *веб-сайт*, а саме: *сайта* і *веб-сайту*. Фахівці вважають їх синонімічними, бо вони виражають загальне значення 'місце в Інтернеті, в інформаційному просторі'. Іменники з таким значенням у цій відмінковій формі повинні мати закінчення **-у** (див.: Український правопис, § 48, п. 2, д).

Отже, у родовому відмінку однини потрібно писати *сайту*, *веб-сайту*.

Катерина Городенська